

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Фітосанітарна експертиза»
на 2026-2027 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	3 курс, 6 семестр
Освітня програма/спеціалізація	-
Спеціальність	-
Галузь знань	-
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну, **Рачинська Зоя Павлівна**
науковий ступінь і вчене звання,
посада старший викладач кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи

Контактний телефон	+38-050-982-76-45, +38-067-105-16-25
Електронна адреса	Zojar87@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.tpt.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	«Фітосанітарна експертиза» полягає у формуванні у студентів сучасних знань про організацію та проведення державного нагляду за потужностями (об'єктами), ввезенням з-за кордону, транзитом, експортом, перевезенням у межах країни, зберіганням, переробкою та реалізацією об'єктів регулювання, а також запобігання інтродукції регульованих шкідливих організмів, хвороб рослин або обмеження проникнення регульованих шкідливих організмів і хвороб рослин з об'єктами регулювання.
Тривалість	5 кредити ЕКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Лекції (бесіди, роз'яснення, інструктування, коментування), практичні заняття в аудиторії (усні та письмові вправи, ілюстрування, демонстрування, тестування), самостійна робота поза розкладом (есе, методи ситуативного аналізу)
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять, обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: ПМК
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
- Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності (ПР02); - Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів (ПР15); - Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці (ПР16);	- Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності (СК05); - Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності (СК06); - Здатність визначати споживні властивості, кількісний та якісний склад, технічні характеристики продукції, які дозволяють однозначно ідентифікувати класифікаційну приналежність продукції (СК11);

- Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів(ПР17); - Знати сучасні технічні засоби, інформаційно-комунікаційні технології, прикладне програмне забезпечення галузей митної справи (ПР22).	- Здатність брати участь в розробці проектів стандартів, методичних та нормативних матеріалів, технічної документації і в практичній реалізації розроблених проектів та програм; здійснювати контроль за дотриманням встановлених вимог, діючих норм, правил і стандартів(СК 12); - Здатність проводити експертизи з визначення якісних, кількісних та вартісних характеристик продукції вітчизняного та іноземного виробництва і оформлювати її результати (СК 13).
--	---

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
МОДУЛЬ 1. Теоретичні та організаційні основи фітосанітарної експертизи		
Тема 1. Основні поняття, мета та завдання фітосанітарної експертизи	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1. Скласти схему класифікації підкарантинних матеріалів і об'єктів. Теми рефератів: 1.Роль фітосанітарної експертизи у системі біобезпеки держави 2.Карантин рослин як інструмент захисту аграрного сектору
Тема 2. Структура органів з карантину рослин	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1. Побудувати структурну схему органів з карантину рослин України з короткою характеристикою їх функцій. Теми рефератів: 1. Державна система фітосанітарного контролю в Україні 2. Порівняльна характеристика фітосанітарних служб різних країн
Тема 3. Об'єкти і суб'єкти фітосанітарного контролю та експертизи	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1. Проаналізувати конкретний приклад переміщення підкарантинного вантажу та визначити об'єкти і суб'єкти контролю. Теми рефератів: 1.Види та форми фітосанітарного контролю 2.Відповідальність суб'єктів господарювання у сфері карантину рослин
МОДУЛЬ 2. Практичні засади проведення фітосанітарного контролю		
Тема 4. Техніка проведення фітосанітарного контролю експертизи	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1. Скласти алгоритм дій державного інспектора під час проведення фітосанітарного контролю. Теми рефератів: 1.Фітосанітарний контроль у пунктах пропуску через державний кордон 2. Особливий карантинний режим: підстави та наслідки
Тема 5. Оформлення результатів фітосанітарної експертизи	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1. Описати порядок оформлення результатів фітосанітарної експертизи на прикладі конкретного об'єкта. Теми рефератів: 1. Фумігація як метод знезараження підкарантинних матеріалів 2. Документальне забезпечення фітосанітарної експертизи

Тема 6. Значення фітосанітарної експертизи для суспільства, економіки та довкілля	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1. Проаналізувати приклад поширення інвазійного виду та роль фітосанітарної експертизи у його стримуванні. Теми рефератів: 1. Фітосанітарна безпека як складова національної безпеки 2. Роль карантину рослин у збереженні біорізноманіття
---	--	---

Інформаційні джерела Основні

1. Закон України «Про карантин рослин» : чинне законодавство України. – Київ : Відомості Верховної Ради України.
2. Закон України «Про захист рослин» : чинне законодавство України. – Київ : Відомості Верховної Ради України.
3. Міжнародна конвенція із захисту рослин (IPPC). – Рим : ФАО ООН.
4. Фітосанітарні правила ввезення з-за кордону, перевезення в межах України, транзиту, експорту, порядку переробки та реалізації підкарантинних матеріалів. – Київ : Міністерство аграрної політики України.
5. Бондаренко Л. М., Черниш О. М. Карантин рослин : навч. посіб. – Київ : Вища освіта, 2018. – 320 с.
6. Дереча О. А. Фітосанітарна експертиза : навч. посіб. – Житомир : Полісся, 2016. – 256 с.
7. Омелюта В. П., Чайка В. М., Коваль М. П. Сільськогосподарська ентомологія : підручник. – Київ : Арістей, 2015. – 488 с.
8. Патица В. П., Пасічник Л. А. Фітопатологія : підручник. – Київ : Центр учбової літератури, 2017. – 432 с.
9. Шевчук О. М. Фітосанітарний контроль та експертиза : навч. посіб. – Львів : Новий Світ–2000, 2019. – 280 с.
10. Довідник із карантину рослин / за ред. В. П. Омелюти. – Київ : Урожай, 2014. – 512 с.
11. Перелік регульованих шкідливих організмів України. – Київ : Держпродспоживслужба, 2020. – 64 с.
12. Фітосанітарна безпека : зб. наук. праць. – Київ : Інститут захисту рослин НААН України, 2018. – 240 с.
13. Держпродспоживслужба України : офіційний сайт.
14. Продовольча та сільськогосподарська організація ООН (FAO). – Розділ «Plant Health».

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office, MD Office (MD Info, MD Explorer, MD Declaration)
- Дистанційний курс у системі дистанційного навчання ПУЕТ

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти. Завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу: <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizaciyu-osvitnogo-procesu.pdf>

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти:

https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості: <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadok-likvidaciyi-zdobuvachamy-vyshhoyi-osvity-akademichnovi-zaborgovanosti.pdf> **Положення про повторне навчання:** https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-povt-navch.pdf

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття. В ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента: https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf

Положення про академічну доброчесність: https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf

Положення про запобігання випадків академічного плагіату: https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_zapobigannya_vipadkiv_akademichnogo_plagiatu.pdf

[content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannya-vypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf](https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannya-vypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf)

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти: https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти: https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти: <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-shlyahom-neformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf>;

Інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта): <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>.

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій: <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf>

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену: https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-apel_pidscontr.pdf

уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції: <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupcii/>

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ: <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyi-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>

Уповноважений з прав корупції: <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupcii/>

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці

«Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyediyalnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-3): відвідування занять (6 балів); обговорення матеріалу занять (6 балів); виконання навчальних завдань (12 балів); завдання самостійної роботи (10 балів); тестування (6 балів); поточна модульна робота (10 балів)	50
Модуль 2 (теми 4-6): відвідування занять (6 балів); обговорення матеріалу занять (6 балів); виконання навчальних завдань (12 балів); завдання самостійної роботи (10 балів); тестування (6 балів); поточна модульна робота (10 балів)	50
Підсумковий контроль: ПМК (залік)	
Разом	100

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	1. Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності	10
2. Науково-дослідна	Участь у наукових гуртках	10
	Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	10

За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 30 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно

60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни